

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANNON EDUSTAJISTON VAALIJÄRJESTYS

1 § Vaalin aika ja edustajiston jäsenten lukumäärä

Osuuskunnan sääntöjen 11 §:ssä mainitun edustajiston jäsenten vaali toimitetaan osuuskaupan jäsenten äänestyksellä suhteellista vaalitapaa noudattaen joka neljäs vuosi tammi-toukokuun kuluessa.

2 § Äänioikeus

Äänioikeutettu on jokainen ennen vaalivuotta osuuskauppaan hyväksytty jäsen. Henkilöjäsenen tulee olla täyttänyt 15 vuotta ennen vaalivuoden alkua.

3 § Kelpoisuus asettua ehdokkaaksi

Ehdokkaaksi voidaan asettaa jokainen ennen vaalivuotta osuuskauppaan hyväksytty henkilöjäsen, joka vaalin alkaessa on täysivaltainen.

4 § Keskusvaalilautakunta

Osuuskaupan hallintoneuvosto nimittää viimeistään vaalivuoden ensimmäisessä kokouksessaan sinä vuonna toimitettavan vaalikeskusvaalilautakunnan, johon kuuluu kuusi jäsentä. Keskusvaalilautakunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Keskusvaalilautakunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai hänen ollessa estynyt, varapuheenjohtaja ja vähintään kaksi muuta jäsentä ovat saapuvilla.

5 § Yleistiedotus jäsenille edustajiston vaalista

Vaalin aikataulusta sekä vaaliliittosopimusten ja ehdokaslistojen jättämisestä julkaistaan keskusvaalilautakunnan toimesta tiedote, joka joko asetetaan osuuskaupan kaikkiin myymälöihin jäsenten nähtäväksi tai julkaistaan vähintään yhdessä hallituksen päättämässä, toimialueella jäsenkunnan keskuuteen leviävässä lehdessä. Lisäksi jäseniä on kehotettava tarvittaessa tarkistamaan jäsentiedostossa olevat postiosoitteensa, joilla äänestysliput vaalijärjestyksen 8 §:n mukaisesti lähetetään.

6 § Ehdokaslista

Vähintään viisi äänioikeutettua osuuskaupan jäsentä on oikeutettu esittämään vaalia varten ehdokaslistan, jossa tulee olla mainittuna ehdokkaina vaalijärjestyksen 3 §:n mukaisesti vaalikelpoisia osuuskaupan jäseniä vähintään kaksi ja enintään satakaksikymmentä.

Osuuskaupan jäsen voi olla allekirjoittajana vain yhdessä ehdokaslistassa. Mikäli hän on allekirjoituksellaan kannattanut useampaa ehdokaslistaa, keskusvaalilautakunnan tulee poistaa hänet niistä kaikista.

Ehdokaslistassa on selvästi mainittava jokaisen ehdokkaan sukunimi ja etunimi, tai etunimen sijasta yleisesti tunnettu kutsumanimi, henkilötunnus, enintään kahta ilmaisua käyttäen arvo, ammatti tai

toimi sekä kotikunta tai asuinpaikka ja jäsennumero. Lisäksi ehdokaslistaan on merkittävä sen asiamiehen vakuutus siitä, että asianomaiset ovat suostuneet ehdokkaiksi. Allekirjoittajista yhden tulee olla merkittynä postiosoitteineen ja puhelinnumeroineen ehdokaslistan asiamieheksi ja yhden tämän varamieheksi. Keskusvaalilautakunnan jäsen ei voi toimia ehdokaslistan asiamiehenä.

Ehdokaslistassa voidaan sille ehdottaa otsikkoa, jonka keskusvaalilautakunta kuitenkin lopullisesti päättää.

Ehdokkaaksi asetettu ei voi olla ehdokaslistan allekirjoittajana. Sama henkilö saa olla ehdokkaana vain yhdessä ehdokaslistassa. Mikäli hänet on asetettu ehdokkaaksi useampaan ehdokaslistaan, keskusvaalilautakunnan tulee antaa niiden ehdokaslistojen asiamiehille, joissa hänet on merkitty ehdokkaaksi, tieto jonka perusteella ehdokas itse ratkaisee, mille listalle hänet lopullisesti jätetään. Hän on myös oikeutettu jättämään sen ko. asiamiesten yksimielisesti päätettäväksi. Mikäli kumpaakaan menettelyä ei ole käytetty, tulee keskusvaalilautakunnan ratkaista asia arpomalla. Asiamiehet toimittavat ehdokaslistat kirjallisina keskusvaalilautakunnalle jäsenkunnalle annetun tiedotuksen edellyttämänä aikana.

Ehdokaslistan asiamiehellä on oikeus yhdistää ehdokaslista kahden tai useamman ehdokaslistan vaaliliittoon.

Ehdokaslistat voidaan yhdistää vaaliliitoksi, jos vaaliliittoon tarkoitettujen ehdokaslistojen asiamiehet tekevät siitä kirjallisen sopimuksen. Sopimuksessa on mainittava keskusvaalilautakunnan antamat ehdokaslistojen tunnusnumerot.

Vaaliliittoa koskeva kirjallinen sopimus on toimitettava keskusvaalilautakunnalle jäsenkunnalle annetun tiedotuksen edellyttämänä aikana.

Ehdokaslista saa kuulua vain yhteen vaaliliittoon.

7 § Keskusvaalilautakunnan valmistelevat toimenpiteet

Keskusvaalilautakunnan on kirjattava ehdokaslistat vastaanotetuiksi ja merkittävä niihin juokseva numerotunnus vastaanottojärjestyksessä.

Keskusvaalilautakunnan tulee viipymättä ehdokaslistojen jättöajan päätyttyä tarkastaa ne. Siinä tapauksessa, että jollakin ehdokaslistalla olevien ehdokkaiden määrä on sallittua määrää suurempi, on keskusvaalilautakunnan tehtävänä, ennen listojen muuta käsittelyä, arpomalla poistaa ylimääräiset nimet.

Mikäli jokin lista havaitaan osuuskaupan sääntöjen tai edustajiston vaalijärjestyksen perusteella puutteelliseksi, on tieto siitä todistettavasti lähetettävä tai annettava ehdokaslistan asiamiehelle seitsemän päivän kuluessa listojen jättöajan päättymisestä. Asiamiehellä on sen jälkeen seitsemän päivän kuluessa tiedon lähettämistä tai antamisesta oikeus korjata ilmoitustaan niiltä osin, joista huomautus on tehty. Oikaisua ei saa tehdä siinä tapauksessa, jos ehdokaslista on jätetty määräajan jälkeen. Keskusvaalilautakunnan tulee asiamiehelle ilmoitetun korjausajan päätyttyä tarkastaa lopullisesti ehdokaslistat, joista edelleenkin sääntöjen ja vaalijärjestyksen vastaiset listat hylätään ja vaalijärjestyksen mukaiset listat hyväksytään äänestykseen otettaviksi.

Hyväksytyjen ehdokaslistojen keskinäinen järjestys laadittavaa ehdokaslistojen yhdistelmää varten määrätään arvonnalla siten, että ensin arvotaan vaaliliittoon kuulumattomien ehdokaslistojen ja vaaliliittojen keskinäinen järjestys ja sitten vaaliliiton muodostaneiden ehdokaslistojen keskinäinen järjestys vaaliliitossa. Vaaliliiton muodostaneet ehdokaslistat voivat vaaliliittosopimuksessa sopia ehdokaslistojen järjestyksen vaaliliiton sisällä.

Ehdokaslistoille annetaan arvonnalla tunnuksiksi isot kirjaimet aakkosjärjestyksessä. Ehdokaslistoissa oleville ehdokkaille annetaan juokseva numero alkaen lista A:n ensimmäisen ehdokkaan numerosta kaksi ja päättyen viimeiseksi sattuvan listan viimeiseksi asetetun ehdokkaan numeroon. Ehdokaslistojen yhdistelmään on sisällytettävä tiedonanto, josta ilmenee, mitkä ehdokaslistat ovat kuhunkin vaaliliittoon yhtyneet.

8 § Tiedotus vaalin toimeenpanosta, ohjeet äänestystä varten ja äänestäminen

Hyväksytyt ehdokaslistat äänestysohjeineen ja äänestyslippu palautuskuorineen on lähetettävä suljetussa kirjekuoressa osuuskaupan äänioikeutetuille jäsenille jäsentiedoston mukaisilla postiosoitteilla siten, että ne ovat perillä viimeistään äänestysajan alkaessa. Samassa tiedonannossa on jäsenkunnalle ilmoitettava vaalin aika ja tarpeelliset ohjeet äänestystä varten.

Äänestys tapahtuu postin välityksellä vaalisalaisuutta noudattaen. Keskusvaalilautakunnan on laadittava vaalissa käytettävä äänestyslippu. Siihen on merkittävä otsikko, missä vaalissa lippua käytetään, ympyrä sekä sen sisäpuolelle merkintä N:o sen ehdokkaan numeron merkitsemistä varten, jolle jäsen äänensä antaa. Mikäli jäsen vähintään viisi päivää ennen vaalitoimituksen päättymistä luotettavasti osoittaa, ettei hän ole saanut äänestyslippua sen johdosta, että hänen 1 momentissa tarkoitettu osoitteensa on muuttunut tai että äänestyslippu on hävinnyt tai turmeltunut, keskusvaalilautakunta antaa pyynnöstä hänelle uuden äänestyslipun, joka jäsenen on henkilökohtaisesti noudettava keskusvaalilautakunnan ilmoittamasta osuuskaupan toimipaikasta ja samalla palautettava väärä tai turmeltunut äänestyslippu. Uusi äänestyslippu voidaan toimittaa myös muulla keskusvaalilautakunnan päättämällä tavalla.

Äänestäminen tapahtuu siten, että jäsen merkitsee äänestyslipussa olevaan ympyrään selvästi sen ehdokkaan numeron, jonka hyväksi hän antaa äänensä. Äänestäjä ei saa tehdä äänestyslippuunsa muuta kuin edellä mainitun merkinnän.

Äänestyslippu on postitse, henkilökohtaisesti tai lähetillä toimitettava osuuskaupan pääkonttoriin tai jätettävä henkilökohtaisesti tai lähetin välityksellä keskusvaalilautakunnan ilmoittamissa osuuskaupan toimipaikoissa oleviin äänestyslippulaatikoihin siten, että se on perillä keskusvaalilautakunnalla ennen vaalitoimituksen ilmoitettua päättymisaikaa. Vaalin kesto, joka samalla on virallinen äänestyslippujen palautusaika, on määrättävä 10 - 21 päivän pituiseksi.

Vaali voidaan myös järjestää joko osaksi tai kokonaan OKL:n 4 luvun 28 §:n 5 momentin tarkoittamalla tavalla tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Tällöin noudatetaan tämän vaalijärjestyksen määräyksiä soveltuvin osin. Keskusvaalilautakunnan on samalla erityisesti huolehdittava toimista, joilla turvataan jäsenen oikeus asettaa ehdokkaita, äänioikeuden käyttö ja vaalisalaisuuden säilyminen.

9 § Äänten laskeminen

Keskusvaalilautakunnan on äänestyslippujen palautusajan päätyttyä ja vaaliaineiston saavuttua suoritettava viipymättä ääntenlaskenta.

Ensin erotetaan mitättömiksi todetut äänestysliput omaksi ryhmäkseen. Äänestyslippu on mitätön, jos äänestäjä on äänestyslippuun merkinnyt useamman kuin yhden ehdokkaan numeron, nimikirjoituksensa tai muun asiaan kuulumattoman merkinnän, merkinnyt ehdokkaan numeron niin, ettei selvästi ilmene, ketä ehdokasta on tarkoitettu, käyttänyt muuta kuin keskusvaalilautakunnalta saatua äänestyslippua tai jos äänestyslippu on saapunut liian myöhään. Äänestyslipun mitätöinnin ratkaisee keskusvaalilautakunta.

Hyväksytyistä äänistä lasketaan jokaisen ehdokkaan saama äänimäärä, jokaisen ehdokaslistan saama yhteinen äänimäärä ja jokaisen vaaliliiton saama yhteinen äänimäärä.

Ehdokaslistan eniten ääniä saanut ehdokas saa vertausluvukseen listan koko äänimäärän, toiseksi eniten saanut puolet, kolmanneksi eniten saanut kolmasosan jne. Mikäli saman ehdokaslistan ehdokkaiden äänimäärät ovat yhtä suuret, ratkaistaan näiden keskinäinen järjestys keskusvaalilautakunnan toimesta arpomalla.

Ne äänet, jotka on annettu samaan vaaliliittoon kuuluvien ehdokaslistojen hyväksi, muodostavat vaaliliiton äänimäärän. Samaan vaaliliittoon kuuluvien ehdokkaiden keskinäinen järjestys määräytyy edellisessä momentissa mainittujen vertauslukujen mukaan. Tässä järjestyksessä annetaan vaaliliiton ensimmäisen ehdokkaille uudet vertausluvut siten, että ensimmäisen ehdokkaan vertausluku on sama kuin annettujen äänien summa niissä ehdokaslistoissa, jotka muodostavat vaaliliiton, toisen ehdokkaan puolet siitä, kolmannen kolmasosa ja niin edelleen. Mikäli saman ehdokaslistan ehdokkaiden äänimäärät ovat yhtä suuret, ratkaistaan näiden keskinäinen järjestys keskusvaalilautakunnan toimesta arpomalla.

Saatujen vertauslukujen mukaan, niiden suuruusjärjestyksessä merkitään ehdokkaat valituiksi edustajiston jäseniksi ja jokaiselta ehdokaslistalta tai vaaliliitosta, jolta ehdokas on tullut valituksi, suurimman vertausluvun saanut valitsematta jäänyt ehdokas ehdokaslistansa tai vaaliliittonsa ensimmäiseksi varajäseneksi ja seuraavat ehdokkaat listansa tai vaaliliittonsa muiksi varajäseniksi. Jos ehdokkaiden vertausluvut ovat yhtä suuret, ratkaistaan näiden järjestys keskusvaalilautakunnan toimesta arpomalla.

Varajäsenet ovat ehdokaslistakohtaisia tai, jos ehdokaslista on vaaliliitossa, vaaliliittokohtaisia. Mikäli ehdokaslistalla ei ole tarvittavaa varajäsentä, jää varajäsenten luku vajaaksi.

10 § Vaalin tuloksen julkistaminen

Keskusvaalilautakunta julkistaa vaalin tuloksen vaalijärjestyksen 5 §:n mukaisella tavalla sekä lähettämällä kirjeen valituille edustajiston jäsenille ja varajäsenille, mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään neljäntoista päivän kuluessa vaalin päättymisestä.

11 § Vaalit edustajiston kokouksessa

Kun edustajiston kokouksessa toimitettavassa vaalissa on sääntöjen perusteella käytettävä suhteellista vaalitapaa, kukin edustaja saa äänestää enintään niin montaa henkilöä kuin kulloinkin

on valittava, ja vaalissa käytettävä ehdokaslista saa sisältää enintään tämän määrän ehdokkaita. Ehdokaslista on annettava kokouksen puheenjohtajalle kokouksen määräämässä ajassa. Annettuihin ehdokaslistoihin on merkittävä järjestysnumero numerosta kaksi alkaen ja ne on laadittava yhdistelmäksi, joka asetetaan nähtäväksi vaalitilaisuuteen.

Vaalitoimitusta avustavat ja tuloksen laskevat kokoukselle valitut kolme ääntenlaskijaa.

Vaalia toimitettaessa, ääniä laskettaessa ja äänestyksen tulosta määrättäessä on soveltuvin kohdin noudatettava tämän vaalijärjestyksen määräyksiä.

12 § Vaalien tai siihen kuuluvien toimien siirtäminen

Ellei edustajiston vaalia tai siihen kuuluvia valmistavia toimenpiteitä voida jostakin ylivoimaisesta syystä tai muiden vaalien samanaikaisuuden vuoksi toimittaa vaalijärjestyksessä mainittuina aikoina, edustajisto voi määrätä uudet määräajat niiden pitämistä varten. Jos jostakin ylivoimaisesta syystä on tarpeen, hallintoneuvosto voi siirtää vaalijärjestyksen 1 §:n mukaisesti päättämänsä vaaliajan päättymispäivää eteenpäin, ei kuitenkaan pidemmälle kuin vaalijärjestyksen mukaista vaalivuotta seuraavan vuoden tammikuuhun.

Tällaisessa tapauksessa vaalin määräaikoja laskettaessa vaalijärjestystä sovelletaan vastaavalla tavalla.
